

ladt det i Fredens Dage men været den skabende Kraft under Landets Genoprejsning, i hvert Fald udenfor Hovedstaden.

Men Præsten afbrød ham ret hvast ved at sige, at et Ord som Gudfrygtighed kunde man slet ikke anvende om de Kristne i vore Dage, hvor man kammeratligt tog Vorherre under Armen og med beskyttende Mine eller, naar det kom højt, i barnagtig Forelskelse kastede sig om hans Hals. Med tydelig Adresse til Pastor Blomberg spottede han over „vor gemytlige Vartovskristendom“, der var i Færd med at blive Landets Nationalkristendom, og som med sit Ammestuesprog og sin poetiske Kælenkab jo virkelig var som skabt for et Folk som det danske, der ogsaa i det religiøse søgte til Idyllen og erstattede Troens Lidenskab med Lyrik.

„De nævnede Krigsaaret før. Ja, De er nu vel for ung til at kunne huske de Dage. Ellers vilde maaske ogsaa De engang imellem med et lille Længselssuk tænke tilbage paa hine store Trængselstider med de mange blege Ansigter. Har man oplevet de Dage ... har man været Vidne til det Troesmod, den Offervillighed, den Selvhengivelsens Martyrglæde, som Undergangs-rædslen dengang fremavlede selv i de slappe Sind ... ja, saa forstaar man ... eller man aner dog, hvad vor Folkeaand havde kunnet udvikle sig til, og man kan kun beklage, at det ikke dengang blev til Alvor med vor Udslettelse af Nationernes Tal. Nu maa vi vel vente, indtil Gud i sin Naade løser op for hele den germanske Slægt, i hvilken vi sagtens efterhaanden helt forsvinder. For det er jo med Nationernes Sjæl som med det enkelte Menneskes, at først Døden udfrier den. Engang spøjte Grækeraanden blandt Menneskene som Guds udvalgte Tolk. Siden blev det Israels Faarehyrde-Visdom, vi lyttede til som gudbeaandet Tale. Engang tilkommer det sagtens den nordisk-germanske Race med vort lutherske Barbari at aabenbare en Flig af den Eviges Klædebon.“

Per saa overrasket paa ham, og da Præsten mærkede dette, stoppede han pludselig op i sin Tale, — næsten ligesom lidt ængstet eller fortrydelig over at have ladet sig rive hen til saa uforbeholdne Udtalelser. Han brød da ogsaa brat af. Skønt det